ITA-102 Hurtownie danych

Marcin Gorawski, Sławomir Bańkowski

Moduł 4

Wersja 1.0

Usługi analiz danych: tworzenie i modyfikacja kostki danych

Spis treści

USIL	igi analiz danych: tworzenie i modyfikacja kostki danych	1
Info	rmacje o module	2
	stawy teoretyczne zawiera moduł III pt.: Usługi analiz danych: zunifikowany model wymiaro	-
Labo	oratorium podstawowe	4
	Modyfikacja wymiarów, poziomów i hierarchii (czas realizacji 20min)	4
	Modyfikacja wyświetlania agregatów, dodawanie agregatów kalkulowanych (czas realiz 15min)	-
	Dodanie nowego wymiaru do kostki danych (czas realizacji 15min)	. 11
	Tworzenie nowej perspektywy w kostce danych (czas realizacji 15min)	. 13
	Tworzenie nowej kostki danych (cza realizacji 10 min)	. 17
Labo	oratorium rozszerzone	. 19
	Zadanie 1 (czas realizacji 10 min)	. 19
	Zadanie 2 (czas realizacji 10 min)	. 19
	Zadanie 3 (czas realizacji 15 min)	. 19
	Zadanie 4 (czas realizacji 15 min)	. 19
	Zadanie 5 (czas realizacii 40 min)	19

Informacje o module

Opis modułu

W module znajdziesz zaawansowane operacje dla usług analiz danych. Są to rozszerzone funkcje przedstawione w poprzednim module (Usługi analiz danych: zunifikowany model wymiarowy). Omawiamy także nowe funkcjonalności niezbędne do prawidłowego zbudowania kostek danych: edycję źródła danych, tworzenie perspektywy kostki, definiowanie agregatów kalkulowanych.

Cel modułu

Celem modułu jest przedstawienie modyfikacji istniejących kostek danych, wymiarów, ustawiania elementów domyślnych, całkowitych i niezdefiniowanych, zmianę formatowania poziomów, dodawania nowych agregacji kalkulowanych, dodawania perspektywy w kostce, a także dodawania nowych kostek danych.

Uzyskane kompetencje

Po zrealizowaniu modułu będziesz:

- wiedział jak zmodyfikować poziomy i ustawić element domyślny, całkowity, niezdefiniowany
- potrafił zmienić właściwości i sposób wyświetlania agregatów, dodać nowy agregat kalkulowany
- znał sposoby dodania nowego wymiaru do kostki i modyfikację istniejących wymiarów
- umiał dodać nową perspektywę do kostki danych, dodać nowy wymiar do koski, a także utworzyć zupełnie nową kostkę danych

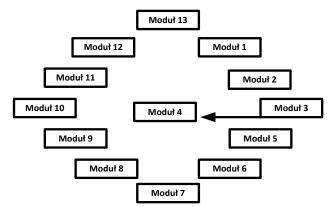
Wymagania wstępne

Przed przystąpieniem do pracy z tym modułem powinieneś:

- rozumieć schemat relacyjny, a także jak powstaje kostka danych
- znać model wielowymiarowy, z czego składa się schemat wielowymiarowy
- potrafić utworzyć kostkę danych, agregaty dla kostki, a także poziomy, wymiary i hierarchie

Mapa zależności modułu

Zgodnie z mapą zależności przedstawioną na Rys. 1, przed przystąpieniem do realizacji tego modułu należy zapoznać się z materiałem zawartym w module 3.

Rys. 1 Mapa zależności modułu

Podstawy teoretyczne zawiera moduł III pt.: Usługi analiz danych: zunifikowany model wymiarowy.

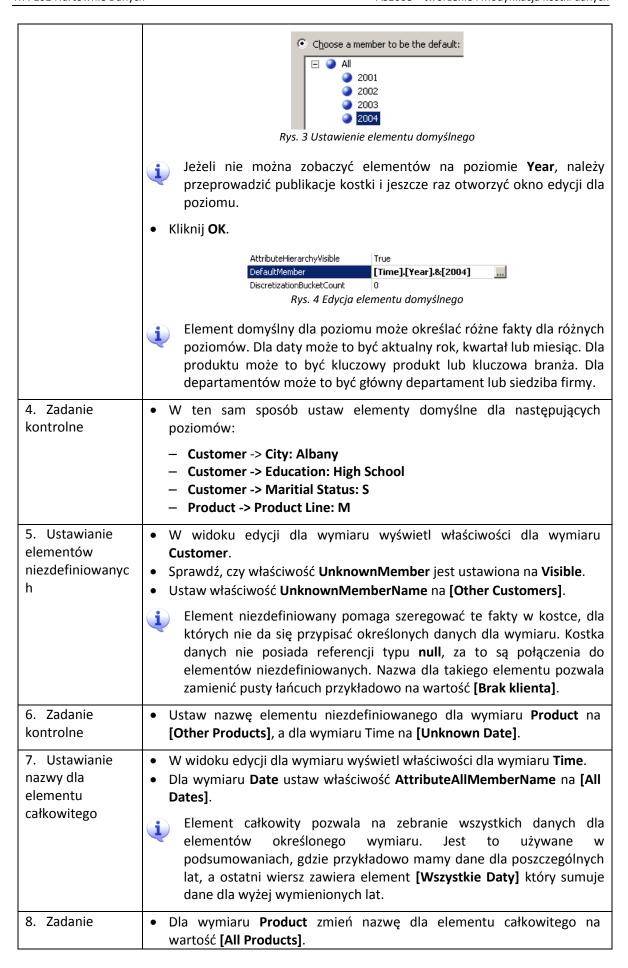
Laboratorium podstawowe

W tej części przedstawimy możliwości modyfikacji utworzonej już uprzednio kostki danych. Zajmiemy się modyfikacja wymiarów: dodawaniem wymiarów, poziomów, agregatów, hierarchii, a także definiowaniem nowych perspektyw danych i samych kostek danych. Przed modyfikacją wymiarów i kostki będziemy zmieniać widok źródła danych dodając kolejne tabele. Możliwość dostosowania kostki do potrzeb klienta znacząco wpływa na cały projekt hurtowni danych.

Modyfikacja wymiarów, poziomów i hierarchii (czas realizacji 20min)

Po utworzeniu pierwszej wersji kostki danych należy poprawnie zdefiniować wymiary, a w nich poziomy i hierarchie. Wszystkie kroki wykonywane w fazie projektowania są bardzo ważne i decydują o późniejszym wyglądzie hurtowni danych.

Zadanie	Tok postępowania			
1. Otwarcie projektu	 Otwórz Business Intelligence Development Studio (BIDS), następnie z menu wybierz File -> Open -> Project/Solution. Załaduj z dysku projekt Adventure Works DW z poprzedniego modułu. 			
Jeżeli nie masz projektu z poprzedniego modułu, t wykorzystać gotowy projekt dołączony razem z dokume aktualnego modułu.				
2. Zmiana typów dla wymiarów	 Otwórz widok projektu wymiaru Customer. Wybierz właściwości dla poziomu Customer. 			
	Właściwości dla poziomu można wybrać poprzez prawy przycisk mys Attributes, a następnie wybór Properties.			
	Attributes Customer Show Attributes in			
	Zmień Type na wartość Customers .			
3. Ustawianie elementów domyślnych dla poziomu Year	 Otwórz widok edycji dla wymiaru Date. W zakładce Dimension Structure odszukaj poziom Year. Otwórz właściwości dla poziomu Year. Kliknij na przycisk przy własności DefaultMember i wybierz element 2004. 			

kontrolne	Dla wymiaru Customer zmień nazwę dla elementu całkowitego na wartość [All Customers].		
9. Ukrywanie poziomów	 Dla poziomu Geography Key w wymiarze Customer ustaw właściwość AttributeHierarchyVisible na wartość False. Dla poziomu Product Key w wymiarze Product ustaw właściwość AttributeHierarchyVisible na wartość False. 		
10. Uporządkowy wanie elementów	Przejdź na zakładkę Browser i utwórz raport: Liczba sprzedanych jednostek (Order Quantity) w zależności od dnia miesiąca (Day of Month).		
	Taki raport pozwoli nam na określenie, w których dniach klienci mniej chętnie kupują rowery, a następnie dodanie w te dni promocji przy zakupie roweru.		
	Description of the Control of the Co		
	Day Of Month ▼ Order Quantity 1 1987		
	10 2125		
	11 1878		
	12 1918 13 2014		
	14 2156		
	15 2167		
	16 1949 17 1864		
	18 1880		
	19 2056 2 1955		
	Rys. 5 Dni miesiąca wyświetlone w nieprawidłowym porządku		
	 Jak można zauważyć, wygenerowany raport nie zawiera dni po kolei. Dni są uporządkowane wg nazw numerów, z tego powodu 10 jest przed 2. Przejdź do okna edycji wymiaru Time i wyświetl właściwości dla poziomu Day of Month. 		
	Zmień właściwość OrderBy dla poziomu Day of Month w wymiarze		
	Time na wartość Key.		
	 Przeprowadź operację Process dla kostki, a następnie wykonaj poprzedni raport jeszcze raz. 		
	Day Of Month ▼ Order Quantity 1 1987 2 1955 3 1807		
	4 2019		
	5 2086		
	6 1897 7 1994		
	8 1872		
	9 1895		
	10 2125 11 1878		
	Rys. 6 Dni miesiąca wyświetlone w prawidłowym porządku		
	Po zmianie kolejność dni jest już poprawna. Można zauważyć, że dla		
	każdego poziomu można ustawić kolumnę klucza i nazwy, a także typ		
	sortowania. Różne kolumny klucza i nazwy są przydatne w przypadku		
	danych duplikujących się. Najlepszym przykładem jest poziom Full		
	Name, który posiada imię i nazwisko osoby. Co jednak się stanie, jeżeli		
	będą dwie osoby o nazwie John Smith? Te dwie osoby zostaną		
	wyświetlone w jednym wierszu, ponieważ klucz dla poziomu jest		
	ustawiony na określoną nazwę. W tym wypadku lepiej jest ustawić		

klucz na kolumnie klucza, natomiast nazwę poziomu na kolumnie FullName. Po takiej operacji na raporcie zobaczymy już dwa razy wartość John Smith.

11. Uporządkowa nie elementów

• Przejdź na zakładkę **Browser** i utwórz raport: Liczba sprzedanych jednostek (**Order Quantity**) w zależności od koloru (**Color**).

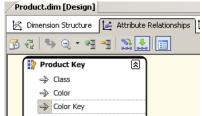

Kolory są ułożone w sposób losowy. Chcielibyśmy uporządkować kolory wg następującej kolejności: White, Yellow, Silver, Red, Blue, Black, Multi, NA. Do tej operacji musimy zdefiniować nową kolumnę, ustawić kolumnę jako atrybut dla poziomu i wybrać uporządkowanie poziomu względem tego atrybutu.

- Przejdź do widoku projektu źródła danych Adventure Works DW.dsv.
- Kliknij PPM na tabelę Product i z kontekstowego menu wybierz New Named Calculation. Wpisz następujące wartości:
 - Column name: ColorKeyDescription: Key for color
 - Expression:

```
when Color='White' then 0
when Color='Yellow' then 1
when Color='Silver' then 2
when Color='Grey' then 3
when Color='Silver/Black' then 4
when Color='Blue' then 5
when Color='Red' then 6
when Color='Black' then 7
when Color='Multi' then 8
when Color='NA' then 9
else 10
end
```

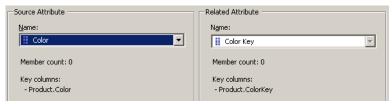
- Przejdź na widok projektowania wymiaru Product, zakładka Attribute Relationships.
- W panelu **Data Source View** kliknij prawym przyciskiem myszy **ColorKey** i wybierz **New Attribute from Column**.
- We właściwościach dla atrybutu ustaw **AttributeHierarchyVisible** na wartość **False**.
- Przejdź do zakładki Attribute Relationships.

Rys. 7 Relacje pomiędzy atrybutami wymiaru

 W panelu Attribute Relationships odszukaj relacji Product Key -> Color Key. Kliknij prawym przyciskiem myszy na tej relacji i wybierz Edit Attribute Relationship... Rys. 8 Modyfikacja relacji pomiędzy atrybutami wymiaru

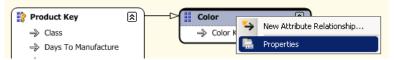
• Zmień Source Attribute z Product Key na Color.

Rys. 9 Ustawienie atrybutu zależnego

• Kliknij **OK**.

Teraz powinien się zmienić widok w panelu głównym zakładki **Attribute Relationships**.

Rys. 10Wyświetlenie właściwości dla atrybutu

- Kliknij prawym przyciskiem myszy na poziomie Color i wybierz Properties.
- Zmień właściwości **OrderBy** na **AttributeKey** i **OrderByAttribute** na **Color Key**.

OrderBy	AttributeName	
OrderByAttribute	Color Key	
Rys. 11 Właściwości sortow	vania dla atrybutu	

 Wykonaj Process dla kostki danych, a następnie uruchom raport z początku punktu.

Rys. 12 Kolory w ustalonym porządku

12. Zadanie kontrolne

- Sprawdź poprawność wyświetlania następujących poziomów:
 - Month Name w wymiarze Date
 - Week of Year w wymiarze Date

Modyfikacja wyświetlania agregatów, dodawanie agregatów kalkulowanych (czas realizacji 15min)

Agregaty są bardzo ważną częścią kostki danych. Dane są w postaci biznesowej, gotowej do pokazania na raportach sprawozdawczych, dlatego należy dbać o nazwy agregatów i format ich wyświetlania.

Zadanie	Tok postępowania		
 13. Raport z wszystkimi agregatami W widoku projektowania kostki przejdź na zakładkę Browse Przeciągnij wszystkie agregaty (Measures) na pola szczegółó Przeciągnij jeden z poziomów (przykładowo Ship Date.Yowierszy. 			
	Można zauważyć, że niektóre agregaty mają niewłaściwą nazwę. Przykładem jest Unit Price Discount Pct, który powinien się nazywać Unit Price Discount Percentage. Wiele do życzenia pozostawia również sposób wyświetlenia wartości dla tych agregatów: brakuje znaku % i poprawnego formatowania.		
14. Zmiana nazw agregatów	 W widoku projektowania kostki przejdź na zakładkę Cube Structure. W panelu Measures kliknij PPM na aregacie Unit Price Discount Pct i wybierz Properties. W wyświetlonych właściwościach zmień nazwę (Name) agregatu na Unit Price Discount Percentage. Zmień format wyświetlania (FormatString) agregatu Unit Price Discount Percentage na wartość Percent. 		
	FormatString Percent ID Standard Currency Source Percent Short Date Rys. 13 Format wyświetlania dla agregatu - użycie procentów Tmień format wyświetlania (FormatString) agregatu Extended Amount		
	na wartość #,###. Description FormatString #,### ID Extended Amount Name Rys. 14 Format wyświetlania dla agregatu - użycie notacji liczbowej		
	Wykonaj Deploy dla kostki danych i sprawdź formatowanie agregatów na przykładowym raporcie.		
15. Zadanie kontrolne	 Zmień nazwę agregatu Tax Amt na Tax Amount. Zmień format wyświetlania Unit Price, Product Standard Cost, Total Product Cost, Tax Amount na Currency. 		
16. Dodanie nowego agregatu kalkulowanego	Jeżeli w zbiorze agregatów nie ma wszystkich potrzebnych nam agregatów, możemy dodać nowy agregat obliczany jako wyrażenie z dostępnych agregatów. Przykładowo, jest podatek i całkowity koszt, natomiast nie ma wartości procentowej podatku.		
	 W widoku edycji kostki przełącz się na zakładkę Calculations. Z paska wybierz New Calculated Member. 		
	Możesz także kliknąć PPM na Panelu Script Organizer i wybrać opcję		

Rys. 15 Nowy agregat kalkulowany

- Jako nazwę wpisz Tax Percentage.
- Jako Expression wpisz:

[Measures].[Tax Amount]/[Measures].[Total Product Cost]

- Jako Format String wybierz Percent.
- Jako Associated Measure Group wybierz Internet Sales.
- Wykonaj Process dla kostki i utwórz przykładowy raport: % podatek w zależności od roku dostarczenia i kraju.

	Year ▼				
	2001	2002	2003	2004	Grand Total
Country Region Name 🔻	Tax Percentage				
Australia	13.41%	13.52%	13.60%	13.37%	13.49%
Canada	13.33%	13.30%	14.15%	14.06%	13.78%
France	13.37%	13.43%	13.61%	13.67%	13.58%
Germany	13.38%	13.41%	13.54%	13.70%	13.56%
United Kingdom	13.39%	13.47%	13.56%	13.63%	13.56%
United States	13.31%	13.42%	13.89%	13.81%	13.69%
Grand Total	13.37%	13.45%	13.70%	13.66%	13.59%

Rys. 16 Raport przedstawiający podatek procentowy w zależności od kraju i roku

17. Zmiana koloru wyświetlania agregatów

Czasem potrzebne jest wyróżnienie pewnych elementów na raporcie, co znacznie zwiększa przejrzystość danych. Poniżej pokażemy prosty przykład zmiany koloru czcionki i tła dla bardzo prostych warunków.

- W oknie projektowania kostki wybierz zakładkę Calculations.
- W Script Organizer kliknij na utworzony poprzednio agregat Tax Percentage.
- Rozwiń Additional Properties, a nastepnie Color Expressions.
- W Color Expressions dla Fore color wpisz wyrażenie:

IIF([Measures].[Tax Amount]/[Measures].[Total Product Cost] >
0.14,255, 16711680)

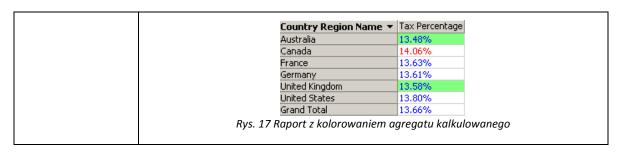

Funkcja **IIF** przyjmuje trzy parametry, pierwszym jest warunek logiczny określający, czy podatek dla konkretnego wiersza jest mniejszy czy większy od 14%. Drugi argument zostanie zwrócony, jeżeli warunek logiczny jest spełniony, jeżeli nie jest, zostanie zwrócony trzeci parametr. Tajemnicze liczby 255 i 16711680 są to kolory odpowiednio niebieski i czerwony. Jeżeli ktoś nie chce obliczać numerów kolorów ręcznie, może skorzystać z przycisku wyboru koloru umieszczonego po prawej stronie pola edycyjnego dla warunku.

• W Colors Expressions dla Back color wpisz:

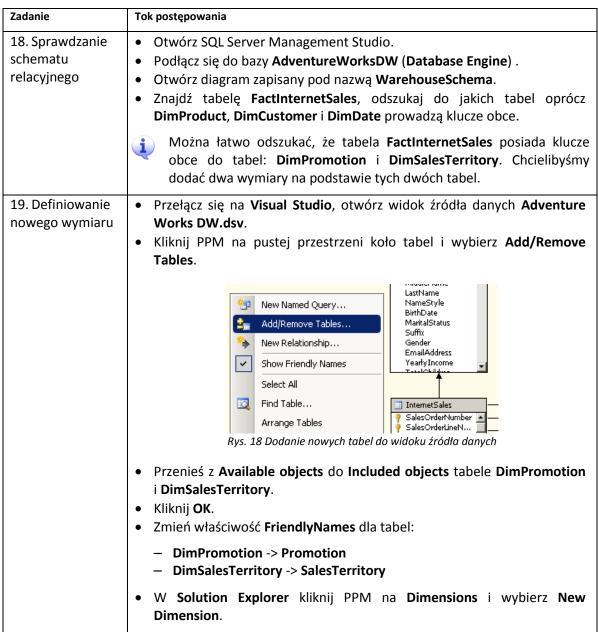
IIF([Measures].[Tax Amount]/[Measures].[Total Product Cost] <
0.136,8454016, 16777215)</pre>

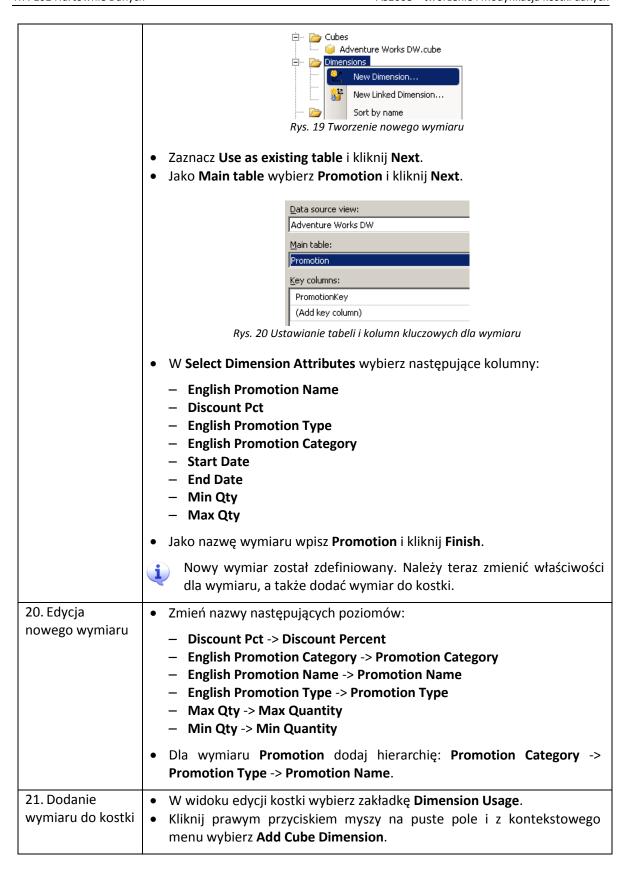
 Przeprowadź publikację kostki i utwórz raport z poprzedniego punktu jeszcze raz (jeżeli nie będzie widocznych zmian, należy zamknąć i otworzyć okno projektowania kostki danych lub zresetować połączenie).

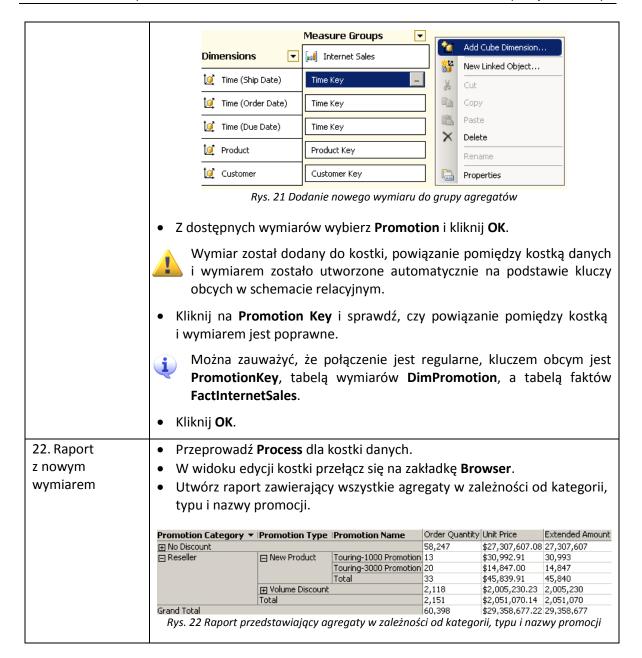

Dodanie nowego wymiaru do kostki danych (czas realizacji 15min)

Kostka danych jest już zdefiniowana. Jeżeli jednak zapomnieliśmy o wymiarze, lub schemat relacyjny się zmienił i potrzebna jest nowa tabela, to należy zdefiniować nowy wymiar, dołączyć go do kostki, a także uzupełnić wszystkie niezbędne informacje na temat wymiaru.

Tworzenie nowej perspektywy w kostce danych (czas realizacji 15min)

W ramach jednej kostki można zdefiniować wiele perspektyw danych. Perspektywy posiadają grupę agregacji i listę połączonych wymiarów. Perspektywa może być rozpatrywana jako przysłonięcie pewnych wymiarów i agregatów lub jako nowe agregaty i wymiary w kostce danych.

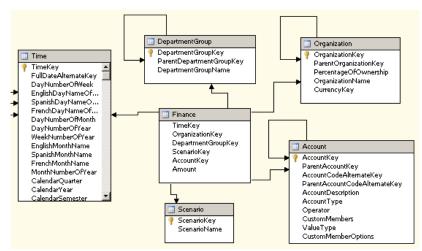
Zadanie	Tok postępowania
23. Dodawanie tabel do widoku	 Otwórz edycję źródła danych Adventure Wors DW.dsv. W pustym polu diagramu Adventure Wors DW.dsv kliknij PPM i wybierz Add/Remove tables. Z Available objects przenieś do Included object tabele: DimAccount DimOrganization
	DimAccountDimDepartmentGroup

FactFinance

Kilka tabel można zaznaczyć przytrzymując klawisz Ctrl.

- Kliknij OK.
- Zmień FriendlyNames dla nowych tabel:
 - DimDepartmentGroup -> DimDepartmentGroup
 - DimScenario -> DimScenario
 - DimOrganization -> DimOrganization
 - DimAccount -> DimAccount
 - FactFinance -> Finance
- Sprawdź jakie są powiązania pomiędzy tabelą Finance a innymi tabelami.

Rys. 23 Schemat dla nowej perspektywy

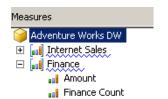
Widok danych zawiera już wszystkie potrzebne dane dla nowej partycji. Kostka będzie zawierać teraz dwie partycje, dlatego konieczne jest wydzielenie tej pierwszej w postaci odrębnej partycji.

24. Dodawanie nowej grupy agregacji

- W widoku projektu kostki Adventure Works DW.cube wybierz zakładkę Cube Structure.
- W panelu Measures kliknij PPM na kostkę Adventure Works DW i wybierz New Measure Group.
- Na liście tabel zaznacz Finance i kliknij OK.

Prawdopodobnie pokazało się ostrzeżenie, że grupa agregacji nie posiada żadnych agregatów wspólnych z innymi grupami agregatów i sugerowane jest przeniesienie funkcjonalności do osobnej kostki. Aktualnie nie zajmujemy się tym tematem, będzie to poruszone w kolejnych punktach.

Rys. 24 Widok wszystkich grup agregatów w kostce

25. Dodanie

• W Solution Explorer kliknij PPM na Dimensions, a następnie wybierz

nowych wymiarów dla perspektywy

New Dimension.

- Wybierz Use an existing table i kliknij Next.
- Jako Data source view wybierz Adventure Works DW, jako Main table wybierz Account i kliknij Next.
- Jako **Available attributes** zaznacz:
 - Account Key
 - Account Parent Key
 - Account Description
 - Account Type
 - Operator
 - Custom Members
 - Value Type
 - Custom Member Options
- Kliknij **Next**, a potem **Finish**.
- Dodaj następujące wymiary na podstawie odpowiednich tabel z atrybutami:
- Wymiar **Department Group** na podstawie tabeli **DepartmentGroup** z wszystkimi możliwymi atrybutami.
- Wymiar **Organization** na podstawie tabeli **Organization** z wszystkimi atrybutami oprócz **CurrencyKey**.
- Wymiar Scenario na podstawie tabeli Scenario z wszystkimi możliwymi atrybutami.

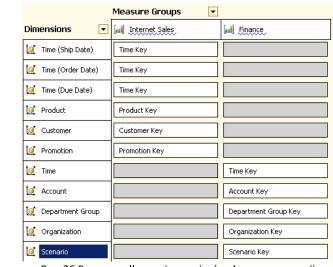
Rys. 25 Wszystkie wymiary utworzone w kostce danych

26. Dodawanie wymiarów do kostki

- Przełącz się na zakładkę Dimension Usage.
- Na pustym polu kliknij prawym przyciskiem myszy i wybierz Add Cube Dimension.
- Z listy wymiarów zaznacz **Account** i kliknik **OK**.
- W ten sam sposób dodaj wymiary: Department Group, Organization,
 Scenario.

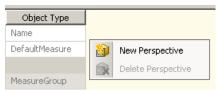
Można zauważyć, że wymiary zostały automatycznie połączone z grupą agregatów **Finance**, co jest logiczne, ponieważ tabela **Finance** w której znajdują się agregaty posiada klucze obce do wcześniej wybranych tabel wymiarów.

Rys. 26 Przyporządkowanie wymiarów do grup agregacji

27. Definiowanie perspektyw

- Przełącz się na zakładkę Perspectives.
- W pustym polu kliknij prawym przyciskiem myszy i wybierz New Perspective.

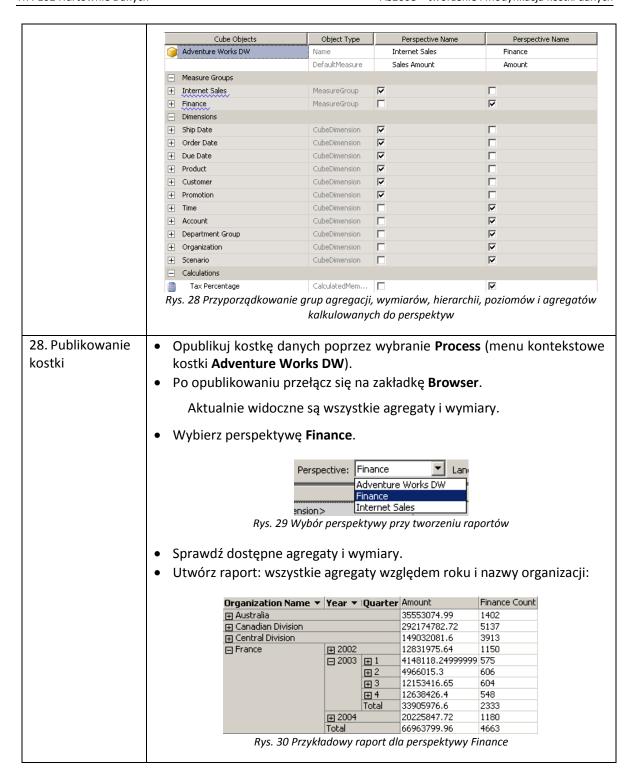

Rys. 27 Utworzenie nowej perspektywy

- Zmień Perspective Name na Internet Sales.
- Ustaw DefaultMeasure na Sales Amount.
- Dla perspektywy Internet Sales zostaw tylko zaznaczone:
 - Grupa agregatów Internet Sales.
 - Wymiary: Ship Date, Order Date, Due Date, Product, Customer, Promotion.
 - Kalkulację Tax Percentage.
- Dodaj nową perspektywę Finance i zaznacz:
 - Grupe agregatów Finance.
 - Wymiary: Date, Account, Department Group, Organization,
 Scenario.
- Dla perspektywy Finance ustaw DefaultMeasure na Amount.

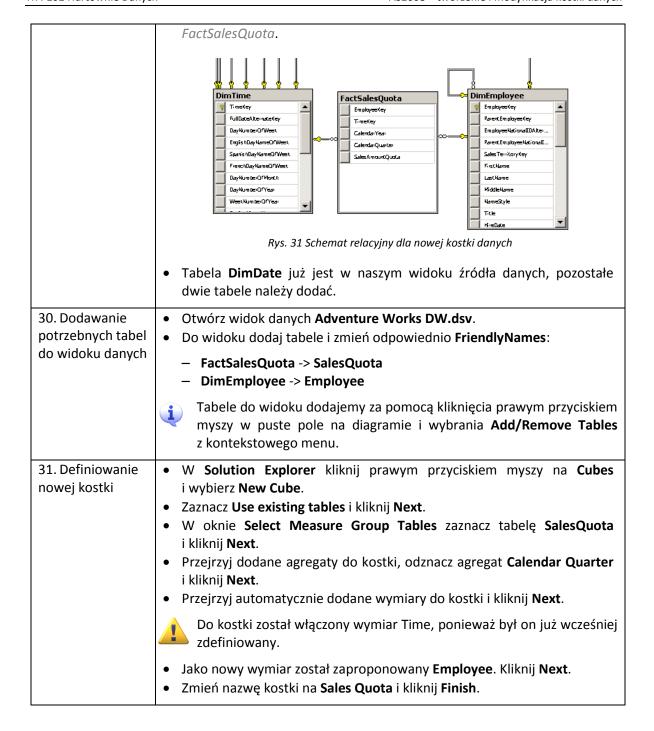
Uwaga! Bardzo częstym błędem jest zostawianie zaznaczonych lub odznaczonych elementów dla określonych perspektyw. Po utworzeniu wymiaru lub nowej kalkulacji należy sprawdzić, do których perspektyw zostały te elementy przypisane.

Tworzenie nowej kostki danych (cza realizacji 10 min)

Jeżeli tabela faktów nie łączy się z tabelami rozpatrywanymi w innych tabelach faktów, należy utworzyć nową kostkę danych zamiast tworzenia nowej perspektywy. Na podstawie jednego widoku można dodać dowolną liczbę kostek.

Zadanie	Tok postępowania
29. Przeglądanie schematu	Otwórz SQL Server Management Studio i połącz się z bazą AdventureWorksDW.
relacyjnego	Otwórz diagram bazy i sprawdź z jakimi tabelami łączy się tabela

Laboratorium rozszerzone

Laboratorium rozszerzone zawiera opcjonalne zadania do wykonania. Każde zadanie jest niezależne i posiada orientacyjny czas wykonania.

Zadanie 1 (czas realizacji 10 min)

Jest pewna niedogodność przy utworzeniu raportu dla perspektywy **Finance**: agregaty w zależności od scenariusza. Zamiast nazw scenariuszy są tam klucze. Dostosuj wymiar **Scenario** tak, aby w poziomy w hierarchii miały odpowiednie nazwy, a także scenariusze były identyfikowane przez nazwę, a nie przez klucz ID.

Zadanie 2 (czas realizacji 10 min)

Za pomocą tabel przestawnych (zakładka **Browser**), zaprojektuj raport dla kostki **Adventure Works DW**, perspektywy **Internet Sales** przedstawiający podatek (**Tax Amount**), całkowity koszt produktu (**Total Product Cost**) i różnicę pomiędzy całkowitym kosztem i podatkiem (**Netto Product Cost**) w zależności od kraju, regionu i miasta klienta.

Do tego zadania należy utworzyć agregat kalkulowany [Netto Product Cost] = [Total Product Cost] – [Tax Amount], a także hierarchię w wymiarze **Customer**: **Country Region Name**, **State Province Name**, **City**.

Zadanie 3 (czas realizacji 15 min)

Rozszerz definicję wymiaru **Product** o 2 tabele, które są na schemacie relacyjnym, ale nie zostały wcześniej uwzględnione w widoku źródła danych: **DimProductSubcategory**, **DimProductCategory**.

Dodaj nowe poziomy: **Product Subcategory** i **Product Category**, a także utwórz hierarchię: **Product Category** - **Product Subcategory** - **Product Name**.

Zadanie 4 (czas realizacji 15 min)

Dodaj nową kostkę **Reseller Sales** na podstawie tabeli **FactResellerSales**. Do kostki dodaj wymiary: **Date**, **Employee**, **SalesTeritory**, **Reseller**, **Currency**, **Promotion** i **Product**. Utwórz perspektywę **Reseller Sales Employee** która będzie złożona tylko z 3 (dowolnie wybranych) agregatów i wymiarów **Reseller** i **Product**.

Zadanie 5 (czas realizacji 40 min)

Firma **DziekanatSoftware** zaprojektowała i wykonała system dziekanatowy **SuperDziekanat** do obsługi dziekanatu na uczelniach. System bazodanowy złożony jest z kilkudziesięciu tabel połączonych ze sobą kluczami obcymi. Problem jest z modułem raportującym dla tego systemu. Każdy raport napisany jest w języku SQL, następnie dodawany do aplikacji i wykonywany na bazie danych. Raporty są przekrojowe, dlatego cała baza jest skanowana, co zajmuje sporo czasu i odbywa się w czasie największego użycia systemu. Przy kilkunastu tysiącach studentów w największych tabelach jest nawet kilka milionów rekordów z kilku ostatnich lat, dlatego użycie bazy danych dla raportów nie wchodzi w grę. Ponadto, użytkownicy biznesowi ze znajomością narzędzia **MS SQL Server Management Studio** chcieliby mieć możliwość tworzenia raportów za pomocą tabel przestawnych.

Rozwiązaniem jest utworzenie kostek danych ze schematu relacyjnego, a następnie zdefiniowaniem agregatów, wymiarów, poziomów i hierarchii.

Skrypt tworzący bazę danych wraz z przykładowymi danymi znajduje się w pliku **DziekanatSoftware.sql**.

Zapoznaj się ze schematem relacyjnym, a następnie utwórz kostki danych (w nawiasie są proponowane wymiary): ocena (student, data, grupa, typ oceny), obecność (student, zajecie, data dla zajecia), logowanie (uzytkownik, data).

Za pomocą tabel przestawnych zaprojektuj następujące raporty:

- Średnia ocena w zależności od typu studiów.
- Średnia ocena w zależności od instytutu i roku dziekańskiego.
- Liczba nieobecności w zależności od przedmiotu.
- Procentowa obecność w zależności od prowadzącego.